

# ИЛЯ ИЛФ, ЕВГЕНИЙ ПЕТРОВ ТУК ТОВАРЯТ КОРАБ

Превод от руски: Ася Григорова, 2001

[chitanka.info](http://chitanka.info)

*Когато изгрява луната, от хрусталака  
изпъзвяват чакалите.*

Стенли. „Как открих  
Ливингстоун“

Всеки ден имаше оперативка и всеки ден Семецки идваше на нея последен.

И докато се промъкваше срамежливо усмихнат към свободния стол, останалите обикновено вече обсъждаха третата точка от дневния ред. Но никой не го стрелкаше с осъдителен поглед, никой не се мръщеше и ядосваше на Семецки.

— Той ни е деен — казваха началниците на отдели, заместниците им и верните им секретари. — Солиден общественик.

Семецки се измъкваше от оперативката преди всички останали. До вратата вървеше на пръсти. Кожените му гамаши блестяха. На лицето му беше изписана тревога.

Никой не го спираше. Само верните секретари шепнеха на началниците си:

— Отива да прави стенвестника. Вече трети ден лепят в мазето с Ягуар Петрович.

— Много добър работник — отвърщаха разсеяно началниците.

В това време Семецки угрижено слизаше долу.

Там си беше извоювал стая между кухнята и месткома специално за обществена работа. Заради това се наложи да изнесат архива и да го складират в коридора, тъй като друго свободно помещение не се намери. А архиваря, стария Пчеловзводов, просто го уволниха, за да не им се пречка.

— Е, как е стенвестничето? — едва влязъл, питаше Семецки.

Ягуар Петрович и две момичета пълзяха по пода и лепяха стенвестника с размери на артилерийска мишена.

— Върви, върви — докладваше Ягуар Петрович, повдигайки бледото си подпухнало лице.

— Бива си го вестничето — отбелязваше и самият Семецки, докато наблюдаваше одобрително работата.

— Вече ще тръгваме — казваха момичетата, — и без това ни се карат, че заради стенвестника сме си занемарили работата.

— Кой ви се кара? — горещеше се Самецки. — За мен това е злостна нападка. Ще им дадем да се разберат. Ще повдигнем въпроса.

Десет минути по-късно гласът му се разнасяше от третия етаж:

— Приемам този възмутителен факт като нападка не лично срещу мене, а срещу цялата ни съветска общественост и преса. Какво? В работно време трябвало да се работи, така ли? Аха. Значи според вас обществената работа не е работа? Другари, това не може да бъде квалифицирано другояче освен като антиобществена проява!

От всички етажи се стичаха сътрудници и посетители.

Историята свършваше с това, че другарят, направил забележката, уверяваше с плачлив глас всички наоколо, че въобще не е против и че самият той е винаги на разположение. И въпреки това още в следващия брой на стенвестника справедливият Самецки поместваше карикатура, на която смутителят биваше изтипосан в най-отблъскващ вид — с голяма глава, тяло на куче и излизащ от устата му надпис: „Джав-джав-джав!“

И тази принципна непримиримост още повече заздравяваше авторитета му на енергичен работник.

Наистина, фактът, че Самецки си тръгва за вкъщи точно в четири, учудваше всички. Но той привеждаше довод, с който човек не можеше да не се съгласи.

— Не съм от желязо, другари — заявяваше с горчива насмешка, от която впрочем ставаше ясно, че независимо от всичко той е от желязо, — колкото и да е странно, дори и Самецки се нуждае от малко отдих.

От почивната станция, където измъченият общественик прекарваше отпуската си, всеки път пристигаха трогателни картички:

„Как е нашето вестниче? Толкова ми е пусто без него. Бих се захванал с обществена работа и тук, но лекарите категорично ми забраниха. С цялата си душа съм с вас.“

Но въпреки тези благородни душевни пориви тялото на Самецки всяка година закъсняваше поне две седмици след отпуската.

Затова пък след връщането си Самецки с възроден ентузиазъм увличаше колегите си в работата.

Сега вече никой не можеше да изклинчи. Самецки стягаше в мъртвата си хватка всеки.

— Не сте достатъчно натоварени! Налага се малко да ви понатоварим! Какво, какво? Имате партийна работа, учите и ходите на семинар ли? Ами така е! От членовете на партията винаги се очаква повече. Заповядайте, елате в кръжока по балалайка. Той едва крета, отдавна се нуждае от свежи сили.

Да товари колегите си, беше любимото занимание на Самецки.

Има една такава игра. Нарича се „Да натоварим кораба“. За нея се сецат само в моменти на абсолютна скука, когато домакинът няма грам понятие с какво да развлича гостите.

— Хайде да товарим кораба. С коя буква? Вчера го товарихме с „М“. Сега пък нека да е с „Л“. Караме поред, само да няма паузи.

И се започва една галиматия.

— Товарим кораба с лампи — подхваща домакинът.

— С лампиони! — продължава първият гост.

— С лисици!

— С лилипути!

— С лъкове!

— С локомотиви!

— С ликьор!

— С лампази!

— С легени!

В началото товаренето на кораба върви бързичко. После думите оредяват, играчите започват да се напъват. Играта се забавя, думите стават все по-абсурдни. Налага се корабът да се товари с:

— Лумпенпролетарии!

— Лимитрофи!

— Лезгинки!

— Ластиси!

Някой прави опит да натовари кораба с Лившици и играта се прекратява. Пламва идиотски спор: може ли корабът да се товари със собствени имена?

И Самецки изпитваше същите затруднения.

Вече беше организиран всички самодейни кръжоци, познати по Земното кълбо. Освен обичайните, от рода на кръжок по профпросвета, хорово пеене или външна политика, в отчетите му

фигурираха кръжок по възпитание на съветската майка, кръжок по преподавателство на съветското дете, кръжок „Да изучим Арктика на практика“, кръжок за балетни критици.

Достигнал до такива обществени висоти, Семецки напрегна сили и неочаквано успя да направи още една крачка към слънцето. Организира нощно дежурство, наречено „Бърза помощ за възрастни служители за ликвидиране на профнеграмотността“. Приемно време: от 24 до 6 часа.

Налудничавото дежурство се даваше в същото онова мазе, където обикновено правеха стенвестника.

Там всяка нощ дежуреха видимо изпосталелите и посърнали момичета и Ягуар Петрович. Ягуар Петрович просто се беше стопил. Бузите му бяха хлътнали.

В нощното профилактично заведение не идваше никой. Там беше студено и страшно.

И въпреки това неизтощимият Семецки се опита да натовари кораба още повече.

Изобрети джобен стенвестник, наречен галено „Вестниче за джобче“.

— Вижте, длъжен съм да доведа вестника до всеки служител. Той трябва да е с габаритите на визитна картичка и да бъде раздаден на всички. Човек си вади вестника от джоба на жилетката, прочита го, реагира и си продължава по пътя. Представяте ли си какъв ще е ефектът!...

Цялата трудност беше в това, как на миниатюрното листче да бъдат събрани задължителните материали: и статия за международното положение, и дописка за живота в учреждението, и карикатура на поредния служител, който си е позволил нападки, с една дума — всичко.

Само главният счетоводител можеше да спаси положението, защото редеше буквите като мъниста.

Той обаче отказа с обяснението, че е зает с изготвянето на годишния баланс.

— Ще видим ние тая работа — рече Семецки, — за мен това е саботаж.

Но изведнъж стана ясно, че Семецки сам си е претоварил кораба.

— Какво всъщност върши той? — не щеш ли, попита някой на поредната оперативка.

— Как какво! Че той е солиден общественик. Всички го знаят.

— Да, но какво работи?

— Извинете, но нали той организира оня... нощния колумбарий, бързата помощ, нещо като профсъюзен „Склифасофски“<sup>[1]</sup>. И онова там... за преподготовката на бебетата. Дори и във „Вечерние новости“ го отбелязаха...

— А длъжността му каква е, длъжността?

Но никой не знаеше точно. Надникнаха във ведомостта за заплатите. Там пишеше кратко и неопределено:

„Самецки — 360 рубли“

— Тъмна Индия — рече началникът, — всичко е прекалено мъгляво! Склифасофски си е Склифасофски, но на държавата това не й върши работа. Не мога да му плащам.

И съдбата на Самецки беше решена.

Той просто претовари кораба си. И корабът му потъна.

1932 година

---

[1] Институт за спешна медицинска помощ, аналогичен на българския „Пирогов“. ↑

# ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

**МОЯТА БИБЛИОТЕКА**



<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.